

Крошка С.А. Уроки доброти та пізнання // Система надання освіти дітям з особливими потребами в умовах сучасного закладу освіти : Збірник за матеріалами V Всеукр. науково-практичної конференції (12 грудня 2017 року). – Лисичанськ : ВП «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка» – Лисичанськ : ФОП Чернов О. Г.– 2017. – С. 85-88.

Анотація. У статті розкрито використання різних форм, методів, технологій, інновацій у роботі з дітьми різних нозологій. Так, актуальними є «Уроки доброти та пізнання», які направлені на використання профілактичної дії каністерапії.

Ключові слова: каністерапія, інклюзія, соціальний розвиток, профілактика.

УРОКИ ДОБРОТИ ТА ПІЗНАННЯ

Крошка С.А.

Розвиток сучасного суспільства детермінує повагу до людського розмаїття, встановлення принципів солідарності та безпеки, що забезпечує захист та повне інтегрування у соціум усіх верств населення, перш за все осіб з обмеженими можливостями [3]. Там же вказується, що це зумовлено визначенням головної мети соціального розвитку – створення «суспільства для всіх». В основу такого інтегрування покладено «концепцію цілісного підходу, яка відкриває шлях до реалізації прав і можливостей для кожної людини, рівного доступу до здобуття якісної освіти» [3].

На сучасному етапі головною метою соціального розвитку суспільства є повага до людського розмаїття, забезпечення захисту та повної інтеграції у соціум усіх верств населення, в тому числі й осіб з обмеженими можливостями.

Перші спроби включити дітей з особливостями розвитку в загальноосвітній процес наразі мають багато перешкод. Наші масові школи поки що не готові. Методичних матеріалів для різних нозологій, як за окремими предметами, так і взагалі, в широкому вжитку немає. Суспільство про інклюзію фактично не знає, але заочно сприймає позитивно [1].

В Україні існує Всеукраїнський фонд «Крок за кроком», де на сайті зазначається, що він був заснований 1999 року Міжнародним фондом «Відродження» (м. Київ) і Міжнародним центром розвитку дитини (Вашингтон, США) – «створення та розвиток умов для отримання якісної освіти в загальноосвітньому закладі для дітей з особливими навчальними потребами» [1].

Також там зазначається місія Всеукраїнського фонду «Крок за кроком»: «сприяти втіленню освітніх реформ з реалізації особистісно-орієнтованої, інклюзивної освітньої моделі з активним залученням сімей і громад, шляхом проведення тренінгів для освітян, батьків, представників громадських організацій; ініціювання та реалізації проектів, спрямованих на забезпечення рівного доступу до якісної освіти для усіх дітей, включаючи дітей з особливими потребами; залучення сімей і громади до освітнього та управлінського процесів» [1].

В своїй роботі використовуємо різні форми, методи, технології, інновації у роботі з дітьми різних нозологій. Так, актуальними є «Уроки доброти та пізнання», які направлені на використання профілактичної дії каністерапії.

«Збери й погодуй».

На підлогу висипають сухий корм. Дітям пропонують тягти картки різних кольорів, потім видають мисочки такого ж кольору, як і витягнута картка. Потім вони одержують дерев'яні щипці, за допомогою яких будуть збирати розсипаний корм. Собака при цьому перебуває поруч, але вона нерухлива й навіть не намагається підбирати корм. Хто з дітей збере більше корму в миску, тобто працює швидше, той і одержить право першим годувати собаку, причому годує теж із щипців, тренуючи пінцетне захоплення.

«Урятуй собаку в океані».

Собака перебуває в положенні лежачи посередині кімнати. До неї викладається масажна доріжка зі спеціальних елементів. Дітям говорять, що собака вже тиждень перебуває в океані на острові без їжі. Потрібно пройти по «острівцях» і погодувати собачку. Ця вправа розбудовує загальну моторику й координацію рухів.

«Гра в кубик».

Дитині видається великий м'який кубик, до граней якого на липучках прикріплені зображення собаки в різних положеннях. Дитина кидає куб і дивиться, що на ньому випадає. Наприклад, кубик показав, що собака сидить. Дитина подає команду «Сидіти!». Багато дітей не можуть виголошувати слова розбірливо, так, щоб тварина зреагувала на команду. Але результат вони повинні побачити. Тому, навіть якщо дитина вимовить тільки перший звук [с], а не все слово, собака повинна сісти (вона зробить це по жесту). Потім дитині пропонується наслідувати собаку, тобто сісти так, як і вона.

«Перукарня».

Дітям пропонується прикрасити собаку шпильками-крабами, гумками, бантиками, кольоровими шнурочками (дрібна моторика пальців рук).

«Собаче Party».

Запрошуються господарі з собаками різних порід. Собак будуть перевдягати у різні костюми. Включається музика і дітям пропонується танцювати з собаками. Можна провести конкур костюмів за оплесками дітей.

«Полоса перешкод в окулярах».

Дітям пропонують взяти собаку за поводок, очі закриті. Собака в цей час повинна самостійно вести дітей між різними предметами. Таким чином собака вчиться проводити сліпих або слабозрячих дітей.

В державі стартував україно-канадський проект «Друг героя». Основна мета: реабілітація військових української армії, які отримали поранення.

Благодійна акція «Добро творить чудеса».

Девіз акції: «Ніщо не може затьмарити світло, яке ллється від душі» (Майя Анжелу).

Задачі:

- Психологічна підтримка, духовне зцілення
- Подолання поганого настрою та синдрому війни
- Прояв позитивних емоцій
- Полегшення болю та самотності
- Зменшення проявів посттравматичного синдрому (ПТСР)
- Вихід з депресивного стану, напруги, страху, недовіри
- Мобілізація рухових функцій.

«Дорога разом».

Розповідь про собак, які можуть бути поводитирями. Знайомство з книгою «Пока есть Вторник» (Луїс Карлос Монталван): чудовий зв'язок людини і собаки, яка здатна творити чудеса.

Благодійна акція «Собака-обнімака».

Запросити дорослих, учнів до закладу. Запропонувати купити вхідний білет і дозволити сфотографуватися з собакою. Гроші перераховувати на навчальні заклади або фонди по роботі з дітьми з особливими потребами.

«Розпис портрета собаки».

Пропонують дітям портрет собаки, який можна:

- викласти крупами, зернами кави;
- розфарбувати крейдою, фарбами, олівцями;
- викласти кормом різного кольору;
- зробити «рвану» аплікацію;
- викласти гудзиками, нитками для в'язання тощо.

Існує безліч вправ з використанням профілактичної дії каністерапії на дітьм які мають особливі потреби. В майбутньому ми будемо розширювати діапазон форм, методів роботи з такими дітьми.

Література

1. Всеукраїнський фонд «Крок за кроком». – Режим доступу : <http://www.ussf.kiev.ua/about/>.
2. Змінимо світ для дітей з особливими потребами - кроки до партнерства: збірка матеріалів з досвіду роботи. – Лисичанськ : ВП «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка» – Лисичанськ : ФОП Пронькіна К.В. – 2017. – 55 с.
3. Колупаєва А. А. Основи інклюзивної освіти. – Режим доступу : <http://skaz.com.ua/medic/12350/index.html>.
4. Конвенція ООН про захист прав та гідності осіб з інвалідністю (Comprehensive and Integral International Convention on the protection and Promotion of the Rights and Dignity of Persons with Disabilities, 2006). – Режим доступу : www.un.org/esa/socdev/enable/documents/.